

Veronika Raušová

Non-standard uses of “like” in spoken discourse

Nestandardní funkce slova „like“ v mluveném projevu

Bakalářská práce

Posudek oponentky

Veronika Raušová se ve své bakalářské práci zaměřila na nestandardní užití slova *like* v současné mluvené americké angličtině. V teoretické části práce vymezuje tyto periferní funkce jako ty, u nichž převládá pragmatická funkce nad propozičním významem. Z výzkumu bylo proto vyčleněno užití *like* jako předložky, spojky, substantiva, slovesa, adverbialního epistemického modifikátoru (*hedge*) ve spojení s numerickými výrazy a užití *-like* jako adjektivního nebo adverbialního sufixu. Teoretická část práce podává shrnutí výzkumu v oblasti nestandardních funkcí *like*, zejména na základě časopiseckých studií publikovaných v posledních letech. Tato rešeršní část je zpracována velmi přehledně, autorka dokázala na základě různých zdrojů, které se věnují vždy jednotlivým typům užití *like*, vytvořit klasifikaci nestandardních funkcí *like*, ze které vychází v popisu excerpovaného materiálu – a o kterou by se dobře mohl opřít další výzkum.

Materiál byl sice excerpován z korpusu COCA, ale získání sta relevantních dokladů vyžadovalo individuální hodnocení každého výskytu slova *like*. Zajímavým a pro mne překvapivým „vedlejším“ výsledkem je zjištění, že nestandardní užití tvoří přibližně čtvrtinu všech výskytů slova *like* v tomto korpusu mluvené angličtiny.

Analýza dokladů předpokládala, že každému ze sta užití *like* bude přiřazena jedna z nestandardních funkcí: „*hedge*“, „*focus marker*“, „*quotative marker*“ nebo „*discourse marker*“. Je sympatické, že autorka hned v úvodu analytické části práce ukazuje, že ačkoli byla u všech dokladů (s výjimkou dvou „nezařaditelných“) určena jejich základní funkce, často se funkce kombinují. Zároveň autorka v práci dokumentuje, že tyto kombinace nejsou nahodilé: *like* ve vytykácí funkci v iniciální pozici ve větě funguje současně jako prostředek návaznosti („*discourse marker*“). Práce popisuje relativní zastoupení jednotlivých nestandardních funkcí a konstatuje, že vágní „výplňkové“ užití *like* je okrajové. Nejčastěji se *like* objevilo ve „zmírňující“ funkci („*hedge*“). V rámci jednotlivých funkcí se autorce podařilo zpřesnit popis prezentovaný dosud v literatuře (*like* ve spojení s lexikálním slovesem při uvození přímé řeči) a objevila zajímavou kombinaci *like* jako „*hedge*“ ve spojení s výrazy označujícími vysokou (nadměrnou) míru.

Autorka nezůstává jen u úzkého pohledu na *like*, ale sleduje také jeho pozici ve větě (vázanost ve stavbě věty) a jeho kolokace. Zjistila, že funkci *like* často podporuje společný výskyt s dalšími výrazy se stejnou funkcí (např. spojení *like* ve funkci „*hedge*“ s *kind of*).

Práce přesvědčivě ukázala, že v mluveném diskurzu lze vymezit a doložit různé pragmatické funkce *like* na základě širších konstrukcí, do nichž *like* vstupuje při uvození přímé řeči, na základě jeho pozice a kolokací. Výsledky autorka shrnuje přehledně také v tabulce na str. 62.

Po jazykové stránce by práci zřejmě prospěla ještě jedna korektura (např. str. 43: *There is only one example where the clause-medial like focused an information ...*). Drobné nedostatky jazykové ale vyvažuje celková přehlednost a preciznost práce.

Dotazy k jednotlivostem

- Proč byl vyřazen příklad (2) na str. 36 (... *it has the flavor of, like, a skirt steak or a flank steak. ... it's got more flavor than, like, a filet mignon ...*)? Zdá se, že předložky jsou zde *of a than*; druhá část vysvětlení (*like ... is by the expression of exemplification „for example“*) není příliš jasná.
- V některých příkladech je *like* odděleno čárkami (např. 5F *I would play, like, open strings*), v jiných ne (např. 10Fq *Is he like the top of your list?*) – lze zjistit, jak se používá čárka v prepisech mluvených textů v korpusu COCA?
- Kombinují se někdy v jedné promluvě jednoho mluvčího různá užití *like*?

Závěr

Veronika Raušová zpracovala v bakalářské práci velmi náročné téma: v teoretické části práce zmapovala na základě časopiseckých článků z poslední doby téma, které se v gramatikách objevuje jen okrajově. V analytické části se nejen dobře vypořádala s rozбором mluveného jazyka, ale dokázala pečlivou analýzou odhalit užití *like*, která v sekundární literatuře nejsou popsána. Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a předběžně ji hodnotím jako výbornou.

V Praze 16. června 2014

PhDr. Markéta Malá, Ph.D.